

Pamokos gidas

DALYKAS: Kalbos,
pilietiškumas

KLASĖS: 9-12

SĄSAJA SU DALYKU

Žiniasklaidos tikslai ir funkcijos.
Žiniasklaidos svarba.
Žiniasklaidos turinio analizė.

PAMOKOS TIKSLAS

Mokinės(-iai) gebės įvardinti
žiniasklaidos funkcijas.

SUDOMINIMAS

Radio stočių žaidimas (skirtingais stiliais siunčiamos skirtingos žinutės – žiniasklaidos funkcijos).

Trukmė 5 min.

PAMOKOS GAIRĖS

Užduotis I: Mokinės(-iai) individualiai sprendžia užduočių lapą (priedas nr. 1).

Užduotis II: Atsakymų aptarimas grupėse, pagal pasirinktas svarbiausias žiniasklaidos funkcijas.

Užduotis III: Grupių rezultatų pristatymas.

25 min.

Refleksija (15 min.): Atrinktos(-i) mokinės(-iai) parengia vienos minutės pranešimą konferencijai „Gyvenimas 2050 m.“ (žr. detalų planą).

KAIP ŽINOSIU, KAD PASIEKIAU TIKSLĄ?

Kiekviena(-s) mokinė(-ys) užpildys užduočių lapą.

KERTINĖS SĄVOKOS

Žiniasklaidos tikslai
Žiniasklaidos funkcijos

PRIEMONĖS

Užduočių lapai, rašikliai ir popierius.

Sukurta Žinių ekonomikos forumo ir DW Akademie bei finansuota Vokietijos užsienio reikalų ministerijos.

Sudominimas (5 min.):

1. Radijo stočių žaidimas.

1.1. Paprašykite septynių mokinių išeiti į klasės priekį.

1.2. Paprašykite jų pasirinkti vieną iš radijo stočių stilių: klasikinės muzikos, roko, repo, šokių/disko, popmuzikos, naujienų ir politinių laidų bei pramogų (radijo pokalbių šou). Pasirinktas radijo stoties tipas turi įtakos tam, kaip žodis skamba eteriye – dainuojant, šnabždant ar rimtai tariant.

1.3. Duokite mokinėms(-iams) septynis teiginius, kuriuos jos(-ie) turės „groti“ savo radijo stotyje. Teiginiai yra šie:

1) Aš jus informuosiu.

2) Aš jus linksminsiu.

3) Aš jus šviesiu.

4) Aš jus įtikinsiu.

5) Aš padėsiu jums pasijusti visuomenės dalimi.

6) Aš padidinsiu jūsų politinį sąmoningumą.

7) Aš perduosiu jums kultūrą.

1.4. Mokytoja(-s) įjungia radiją – arba visas stotis kartu, arba po vieną, ir reguliuoja radijo garsą – radijo stotys seka mokytojo veiksmus, atitinkamai pritaikydamos savo pranešimą.

1.5. Kitų užduotis – išklaudyti visų radijo stočių pranešimus ir juos užrašyti. Kai visi pranešimai išklaudyti, radijas išjungiamas.

1.6. Mokytoja(-s) paprašo mokinių įvardyti girdėtus pranešimus ir juos užrašo taip, kad visi matytų.

1.7. Po to klausima mokinių, kokia, jų manymu, yra šios dienos pamokos tema. Teisingas atsakymas – skirtingi žiniasklaidos tikslai ir funkcijos.

Detali pamokos eiga (25 min.):

2. Mokinės(-iai) individualiai perskaito darbo lapo tekstą (1 priedas) ir užpildo tuščius stulpelius.

3. Po individualaus darbo kiekviena(-s) mokinė(-ys) pasirenka svarbiausią žiniasklaidos funkciją. Pagal šiuos pasirinkimus sudaromos bendraminčių grupės. Vienoje grupėje turėtų būti iki šešių mokinių (jei tam tikrą funkciją pasirinko daugiau mokinių, tai siūloma jas(-uos) dalinti į dvi ar daugiau grupių).

4. Grupėse vyksta aptarimas tik TOS FUNKCIJOS, kurią pasirinko kaip svarbiausią. Aptariamais visų mokinių atsakymais toje funkcijoje ir suformuluojamas bendras atsakymas kiekviename stulpelyje. Grupė turi išsirinkti, kas pristatys rezultatus.

5. Kiekviena grupė pristato savo atsakymus.

Apibendrinimas/refleksija (15 min.):

6. Pasirinkite 5 mokines(-ius) (arba daugiau, priklausomai nuo turimo laiko).

7. Visoms(-iems) priskirkite vaidmenį (galite sukurti daugiau arba kitus vaidmenis):

a) populiariosios žiniasklaidos savininkė(-as),

b) politikė(-o) ar propagandistė(-o),

c) prezidentė(-o),

d) žurnalistė(-o) arba tyrėjas(-s),

e) mados tinklaraštininkė(-o).

8. Jos(-ie) dalyvaus pasaulinėje konferencijoje „Gyvenimas 2050 metais“. Jos(-ie) turi pabandyti atsakyti į klausimus iš savo vaidmenų pozicijų, žvelgdami į pastaruosius 30 metų. Savo kalbai jie turės vieną minutę.

9. Pateikite papildomą kontekstą apie pasaulį 2050 m. ir klausimus, į kuriuos jie turi atsakyti:

Dabar yra 2050 metai. Žmonija susidūrė su didžiulėmis problemomis – žmonės tapo kvailiesni ir ieško tik pramogų, jiems trūksta kritinio mąstymo, karaliauja dirbtinis intelektas, žmonės gyvena informaciniuose burbuluose, visur sklindo dezinformacija ir suklastoti vaizdo įrašai, visuomenė susiskaldžiusi į konfliktuojančias grupes, kyla pavojus bendroms visuomenės vertybėms. Ką reikėjo padaryti 2023 m., kad 2050 m. gyvenimas būtų geresnis? Ar dėl visko kalta žiniasklaida? Koks žiniasklaidos vaidmuo šioje situacijoje? Pagrindinis klausimas – kokie konkretūs, realūs pokyčiai žiniasklaidoje turėjo įvykti 2023 m., kad būtų išvengta tokios situacijos?

10. Po pristatymų, klasė balsuoja ir renka geriausią idėją, kuri galėtų išgelbėti pasaulį.